

Lærervejledning til efter-opgaver til *Familien Sørensen*

Et sprogskoleforløb til DU2 modul 4-6 på Arbejdermuseet.

Om undervisningen på Arbejdermuseet

Familien Sørensen er en familie, der ligesom tusindvis af andre flyttede fra landet til byen efter jagten på bedre muligheder under industrialiseringen i den sidste halvdel af 1800-tallet. Med familien som udgangspunkt kommer kursisterne til at arbejde med emnerne arbejde, bolig og fritid før og nu.

Arbejdermuseet har familiens oprindelige lejlighed fra 1915, som indgår i en udstilling om familien, deres boligforhold, arbejde og fritid.

I undervisningen laver kursisterne gruppearbejde om de tre emner og om tiden omkring industrialiseringen.

Formålet med efter-opgaverne

Formålet med efter-opgaverne er at konsolidere viden og ord fra undervisningsforløbet på museet. Opgaverne giver ligeledes mulighed for at arbejde videre med temaerne fra undervisningen på museet.

Opbygning, opgaveform og niveau

Efteropgaverne er bygget op omkring to temaer, *Bolig* (opgave 2 – 4) og *Arbejde* (opgave 5-7). Opgave 1 + 8 omhandler besøget på Arbejdermuseet.

Opgavetyperne er læseforståelsesopgaver, skriftlige og mundtlige øvelser. De kan laves individuelt, i makkerpar og grupper. Der indgår ligeledes modultestforberedende opgaver.

Opgaverne varierer lidt i sværhedsgrad. Kig dem igennem og vælg evt. det ud, der passer bedst til klassen. Opgaverne kan laves uafhængigt af hinanden og det er ikke nødvendigt at lave alle opgaverne.

Opgaverne tager højde for hverdagen på sprogskoler med skiftende fremmøde. Kursister, der ikke har deltaget i selve undervisningsforløbet på museet eller arbejdet med før-opgaverne, kan også sagtens arbejde med efter-opgaverne.

TEMA: FAMILIEN SØRENSEN – UNDERVISNING PÅ ARBEJDERMUSEET/ OPGAVE 1 + 8

Lav en eller begge opgaver.

Opgave 1

Besøget på Arbejdermuseet

Mundtlig opsummering

Formålet med øvelsen er at konsolidere viden fra undervisningen – og give de kursister, der ikke har deltaget i undervisningen på museet, en opsummering og indføring.

Se på billederne fra de forskellige steder i udstillingen på Arbejdermuseet. Lad kursisterne genfortælle for hinanden, hvad de kan huske. Skriv nye ord med udgangspunkt i billederne op på tavlen.

Opgave 8

Skriv om besøget på Arbejdermuseet

Skriveopgave

Skriv en mail

Formålet med opgaven er, at kursisterne får samlet op på forløbet, konsolideret viden og reflekteret over både besøget på Arbejdermuseet og de tilhørende opgaver. Opgaven kan bruges som forberedelse til modultest.

Sæt selv formalia for opgaven, så det passer til niveauet. Hvor meget skal de skrive? Hjemmeopgave eller opgave i klassen? Skal de have en særlig sproglig opmærksomhed på noget?

TEMA: BOLIG / OPGAVE 2-4

Opgave 2 (a-b)

Familien Sørensens bolig i København

Læseforståelse

Facit:

Ordene, der skal indsættes, i rigtige rækkefølge: *stor, første, små, flytter, senere, første, men, glade, plads*. 'Lille' og 'fordi' skal ikke bruges.

Svarene til spørgsmålene:

- 1) De boede på små værelser hver for sig, lige da de flyttede til København.
- 2) Der er ikke køkken eller badeværelse i det første værelse, hvor de bor sammen.
- 3) Karen Marie og Peter Martin er glade for at bo på værelset, fordi de endelig kan bo sammen.
- 4) Efter 7 år får familien sin egen lejlighed.

Lærervejledning til *efter*-opgaver.

Familien Sørensen – et sprogkoleforløb til DU2 modul 4-6 på Arbejdermuseet.

5) Luksusting er vandhanen og det at flytte i en lejlighed med indlagt vand.

6) De bor 2 voksne og 3 børn + 1 baby. Så de bliver 6 mennesker i alt.

Variation: Brug ikke forståelsesspørgsmålene, men bed kursisterne om at lave 5 spørgsmål til teksten, og quiz og byt efterfølgende i par eller grupper.

Opgave 3 (a-b)**Arbejderfamiliens boliger i København***Læseforståelse*

Svarene til spørgsmålene:

- 1) Halvdelen af alle boliger havde et eller to værelser i slutningen af 1800-tallet.
- 2) Folk kom til byen for at finde arbejde.
- 3) Nej. Der var ikke boliger nok til alle.
- 4) Nørrebro, Vesterbro og Østerbro.
- 5) De dårligste lejligheder lå i baghusene.
- 6) Lejlighederne i baghusene var små og mørke.
- 7) De fattige familier fik mindre luft og lys.

Variation: Brug ikke forståelsesspørgsmålene, men bed kursisterne om at lave 5 spørgsmål til teksten, og quiz og byt efterfølgende i par eller grupper.

Opgave 4**Bolig før og nu***Billedopgave*

Formålet med opgaven er at få opsummeret forløbet omkring bolig. Opgaven kan bruges som forberedelse til modultest.

Rammesæt for kursisterne, hvilke spørgsmål de skal tage udgangspunkt i. De kan fx snakke om:

Forskelle: *Find 5 forskelle mellem de to lejligheder*

Adjektiver: *Vælg tre adjektiver til hvert billede. Er der nogle adjektiver, der passer på begge billeder?*

Fordele og ulemper: *Hvilke fordele og ulemper er der ved de to lejligheder?*

Andre spørgsmål til diskussion: *Hvor vigtigt er det at have en stor bolig? Skal alle have deres eget værelse? Hvorfor/hvorfor ikke? Hvordan var dit barndomshjem? Hvordan bor du nu? Hvor mange bor du sammen med? Hvordan kan du bedst lide at bo? Hvorfor lige sådan?*

Lærervejledning til efter-opgaver.

Familien Sørensen – et sprogekoleforløb til DU2 modul 4-6 på Arbejdermuseet.

TEMA: ARBEJDE / OPGAVER 5-7

Opgave 5	Arbejde før og nu	<i>Diskussion</i>
-----------------	--------------------------	-------------------

Formålet er, at kursisterne får sat deres egen familiehistorie i spil og kan reflektere ud fra denne ift. arbejde før og nu.

Bed dem udfylde figurerne med deres forældres og bedsteforældres arbejde. Derefter kan de sammenligne i par, grupper eller i plenum, hvilke typer arbejde de har haft.

Herefter kan I fx snakke om:

Kønsforskelle:

Kan mænd og kvinder have det samme slags arbejde? Er der forskel på, hvilke slags arbejde/fag kvinderne og mændenes har haft i deres familie? Har det ændret sig fra bedsteforældrene til forældrene – og til dem selv i dag?

Husarbejdets værdi:

Er husarbejde (fx hjemmegående husmor) også arbejde? Hvilke forskelle og ligheder er på husarbejde og almindeligt lønarbejde? Hvilke fordele og ulemper kan der være ved at én voksen går derhjemme?

Fremtidens arbejde:

Hvad tror I jeres børn og børn kommer til at arbejde med i fremtiden? Vil der stadig være brug for fysisk arbejde i fremtiden? Eller vil robotter kunne hjælpe os med det? Hvad er fordele og ulemper ved det?

Opgave 6 (a-b)	Alle arbejder	<i>Læseforståelse</i>
-----------------------	----------------------	-----------------------

Svarerne til spørgsmålene:

- 1) Peter Martin arbejde 10-12 timer dagligt.
- 2) Karen Marie har ikke noget arbejde, men hun passer hus og hjem.
- 3) Børn arbejdede 4-6 timer om dagen.
- 4) Børnenes løn hjalp familien til at klare sig økonomisk.
- 5) En mælkedreng leverede mælk hjemme hos folk.
- 6) Man havde ikke køleskab, derfor købte man ind hver dag.
- 7) Det var hårdt, men de kunne også være stolte af at hjælpe til.

8) I 1919 blev skoletiden længere, så børnene kom til at arbejde mindre.

Variation: Brug ikke forståelsesspørgsmålene, men bed kursisterne om at lave 5 spørgsmål til teksten, og quiz og byt efterfølgende i par eller grupper.

Opgave 7**Barn på Familien Sørensens tid***Billedopgave / Snak sammen*

Formålet med opgaven er, at kursisterne får brugt ord og viden fra de foregående opgaver. Ud fra billederne og viden fra de foregående opgaver, skal kursisterne forestille sig, hvordan det var før i tiden. Det handler ikke om at finde rigtige svar. Det er en fordel, hvis de arbejder i grupper og kan støtte hinanden, da det for nogle kan være lidt abstrakt med indlevelse. Der er ikke en facitliste til opgaven.

Til baggrundsinfo blev et forbudt at slå børn i skolen i 1967 – så på Familien Sørensens tid og langt senere, blev børn straffet fysisk i skolen.

Supplér evt. med diskussion.

Pligter i hjemmet:

Er det vigtigt at have pligter derhjemme? Har jeres børn pligter? Hvilke fordele og ulemper er der ved pligter? Hvordan var det, da du var barn?